

EUROPA ȘI SUA

IMM-urile din domeniul Construcțiilor

Autor:
Camera de Comerț Austria

Responsabil pentru conținut:
Dr. Andreas Henkel

2003

CNIPMMR
Departamentul Proiecte
Str. Victor Eftimiu, nr.5
Parter, Camera 62

1. INTRODUCERE

Această broșură a fost concepută în cadrul programului PHARE BSP II, Proiect SME FIT. Ea conține informații de bază despre impactul lărgirii UE asupra sectorului de construcții. Acest document va pune accentul pe industria de construcții, inclusiv construcțiile în lemn și beton, în special în sectorul construcțiilor de locuințe, care este dominat de IMM-uri.

Industria de construcții se bazează pe o tradiție îndelungată în UE, dar și în cadrul noilor state aderante, deși în acest domeniu grupurile principale de clienți par totuși să fie diferite: sectorul de construcții de locuințe are o cotă mai mare în Europa celor 15 decât în cadrul țărilor aderante. Investițiile private în construcția de case sunt cu mult mai scăzute în cazul acestora din urmă. Dulgherii își lărgesc aria de activitate prin construirea de case în totalitate din lemn, construcții de până la patru etaje, în timp ce sectorul construcțiilor în cadrul noilor state membre se confruntă cu o putere de cumpărare considerabil mai scăzută și o piață țintă mai îngustă pentru bunurile de valoare ridicată.

Dar lărgirea UE la o comunitate de 370 de milioane de locuitori va intensifica competitivitatea și dezvoltarea tuturor membrilor UE, în special a celor de la granițele dintre statele membre, atât a celor vechi, cât și a celor noi. Această piață lărgită, în cele din urmă, va fi mult mai ușor accesibilă pentru toate firmele care vor elimina barierele existente pentru a trece la activități din afara țării lor. Aceasta reprezintă totodată șanse cât și riscuri pentru acest sector, dar reprezintă o mare provocare pentru toata economia.

Pentru a sublinia efectele economice ale lărgirii UE, trebuie luat în considerare mai multe interacțiuni între diferitele tipuri de domenii industriale: acest sector trebuie să se aștepte la o creștere considerabilă, cu toate că competiția va fi extrem de puternică.

2. CELE PATRU LIBERTĂȚI ALE UNIUNII EUROPENE

Uniunea Europeană (UE) s-a constituit în anii '50 ca o reunire a șase state. Din 1995 UE numără 15 membri. Uniunea Europeană este condusă de principiile legii și democrației. Statele sale membre își transferă suveranitatea UE, care reprezintă interesele lor comune ca întreg. Există puține câmpuri ale politicii care nu au constituit baza unor tratate comune: astfel toate deciziile se bazează pe tratatele de bază ratificate de către statele membre și tratatele de la Maastricht și

Nisa. Conferința interguvernamentală lansată în data de 4 octombrie va încerca să armonizeze și să dezvolte aceste tratate pe viitor în scopul de a realiza o uniune funcțională de 25 de membri. Dar acest proces va dura mult mai mult decât se anticipa la început, pentru că Consiliul European, în decembrie 2003, nu a putut să adopte o poziție comună pentru noua „Constituție Europeană”.

Toți cetățenii UE se bucură de cele „Patru Libertăți”

- **Libera circulație a persoanelor:** semnifică faptul că persoanele pot circula în cadrul UE la fel de liber ca și în cadrul propriilor state – și fără control la frontiere. Ei pot să își caute locuri de muncă, să meargă la școli sau universități, să locuiască sau, desigur, să-și pună bazele unei afaceri oriunde doresc. Înființarea de noi afaceri este deja anticipată prin așa-numitele „Angajamente europene”, cu toate că libertatea de a căuta un loc de muncă este restricționată de perioade de tranziție (în special pentru Austria și Germania).
- **Libera circulație a bunurilor:** semnifică faptul că bunurile pot fi tranzacționate ca și în cadrul unei piețe locale. Nu mai există formalități de frontieră sau certificate de origine.
- **Libera circulație a serviciilor:** semnifică faptul că în cadrul UE oricine poate furniza sau beneficia de servicii (de ex. asigurări, servicii de tâmplărie peste graniță); de asemenea, această libertate este restricționată de perioadele de tranziție (în special pentru Austria și Germania).
- **Libera circulație a capitalului:** semnifică faptul că, oricine poate, de exemplu, să-și deschidă conturi, să transfere sau să împrumute bani de oriunde de pe teritoriul UE (*Libertatea de circulație a capitalului*). O condiție obligatorie pentru buna funcționare a unei astfel de piețe îl reprezintă cadrul de reguli care permit competiția onestă. Câteva dintre aceste condiții sunt:

- ✓ Fluidizarea tranzacțiilor prin eliminarea barierelor tehnice
- ✓ Armonizarea impozitelor indirecte (TVA, taxe de consum, etc.)
- ✓ Armonizarea și/sau recunoașterea normelor și certificatelor
- ✓ Recunoașterea calificărilor profesionale
- ✓ Reguli general-valabile pentru garantarea licitațiilor publice
- ✓ Măsuri împotriva competiției neloiale generată de marile corporații
- ✓ Armonizarea politicilor de securitate (Acordul Schengen) în scopul protecției comune a granițelor externe.

Datorită faptului că există mecanisme de tranziție diferite, precum și perioade de tranziție diferite, aceste libertăți nu vor fi accesibile tuturor începând cu 1 mai 2003.

Domeniul agricol nu va fi liberalizat total, astfel că punctele de control care vor exista în continuare vor constitui obstacole în calea libertății de circulație a bunurilor și, eventual, pentru libertatea de furnizare a serviciilor. Iar Acordul Schengen nu va fi pus în aplicare din data de 1 mai, astfel controlul persoanelor la graniță va rămâne valabil.

Perioadele de tranziție cu privire la piața muncii:

Ani după aderare	Libertatea de a căuta locuri de muncă	Precondiții pentru păstrarea clauzei de necesitate
0 – 2 ani după aderare	Niciuna (reglementările naționale rămân valabile)	În mod automat
2 - 5 ani după aderare	Posibilă	Declarație unilaterală către comisia UE dacă și în ce măsură clauza va fi ridicată
5 - 7 ani după aderare	Probabilă	Declarație unilaterală în cazul unei probleme majore în cadrul pieței muncii

Perioadele de tranziție cu privire la libertatea de a furniza servicii (aceste reglementări tranzitorii sunt păstrate pentru următoarele domenii (sau sectoare): construcțiile și serviciile conexe,

serviciile de curățenie, serviciile sociale și de securitate și serviciile de grădinarit și de amenajare):

Ani după aderare	Libertatea de a furniza servicii peste graniță	Precondiții pentru păstrarea clauzei de necesitate
0 – 2 ani după aderare	Nu există	În mod automat
2 - 5 ani după aderare	Posibil	Declarație unilaterală către comisia UE dacă și în ce măsură clauza va fi ridicată
5 - 7 ani după aderare	Probabil	Declarație unilaterală în cazul unei probleme majore în cadrul pieței muncii

Drept rezultat, piața muncii, ca și piața serviciilor (cea a serviciilor furnizate peste graniță) pentru companiile de construcții se va închide oficial cel târziu în mai 2006 (o perioadă minimă de doi ani – vezi mai sus), dacă nu mai târziu (cel puțin în Austria și Germania). Țările

aderante ar putea păstra aceleași reglementări pentru a-și proteja piața de companiile UE.

3 Date și cifre cu privire la industria de construcții și a mediului său competitiv

3.1 Date generale

Ratele anuale de creștere ale PIB (%)

	1999	2000	2001	2002	2003e	2004e
Austria	2,0	2,5	2,2	1,3	1,7	1,8
Slovenia	5,2	4,6	3,0	3,0	3,3	4,0
Ungaria	4,2	5,2	3,7	3,3	3,8	4,0
Slovacia	1,3	2,2	3,3	4,2	3,5	4,5
Rep. Cehă	0,5	3,3	3,3	2,6	2,8	3,3

Creșterea producției industriale (%)

	1999	2000	2001	2002	2003e	2004e
Austria	4,0	2,5	2,8	0,5	1,0	1,5
Slovenia	-0,5	6,2	2,9	2,4	3,0	3,0
Ungaria	10,4	18,1	3,6	2,6	7,0	9,0
Slovacia	-2,7	8,6	6,9	6,3	5,5	6,0
Rep. Cehă	-3,1	5,4	6,5	4,6	4,7	6,0

Rata inflației (%)

	1999	2000	2001	2002	2003e	2004e
Austria	1,7	1,5	1,0	0,8	1,8	1,7
Slovenia	6,1	8,9	8,4	7,5	6,0	5,5
Ungaria	10,0	9,8	9,2	5,3	5,3	5,0
Slovacia	10,6	12,0	7,1	3,3	7,0	7,0
Rep. Cehă	2,1	3,9	4,7	1,8	1,6	2,0

Costuri salariale pe oră (în euro)

	1995	1996	1996	1998	1999	2000	2001
Austria	17,4	18,0	18,2	18,7	19,3	19,6	20,3
Slovenia	-	-	5,6	6,0	6,2	6,5	6,9
Ungaria	2,1	2,2	2,5	2,6	2,8	3,0	3,7
Slovacia	1,7	2,1	2,5	2,6	2,5	2,7	2,9
Rep. Cehă	2,1	2,5	2,5	2,7	2,8	3,1	3,5

Costuri salariale pe unitate în %

	1995	1996	1996	1998	1999	2000	2001
Austria	-0,6	-0,8	-4,4	-1,8	-1,5	-5,1	0,9
Slovenia	13,0	0,1	0,6	2,5	2,0	1,2	4,1
Ungaria	-14,3	0,3	5,9	0,1	7,4	5,9	15,6
Slovacia	7,7	11,1	7,3	-0,2	-7,9	6,5	4,1
Rep. Cehă	13,9	15,3	3,7	8,2	3,0	4,6	10,0

(Sursa: WIIW)

Toate aceste date arată faptul că există încă diferențe considerabile în eficiența economică, cu toate că noile state membre sunt aproape de datele statelor UE. Datorită ratelor mari ale inflației și a creșterii încete a productivității muncii, avantajul competitiv se diminuează așa cum arată și costurile salariale pe unitate, cu toate că în sectoarele de servicii acest avantaj va domina deciziile economice pentru mai mulți ani.

Studiile arată, de asemenea, o anumită încetinire în creșterea productivității sectoarelor de servicii în cadrul țărilor aderante. Totodată, datorită ratelor relativ mari ale inflației și lipsei de informații a IMM-urilor în relațiile cu băncile, aceste cifre indică probleme în special pentru micro-întreprinderi în obținerea de finanțări suficiente de la bănci. Aceste mici întreprinderi vor fi împiedicate în încercările lor de a investi în îmbunătățirea dispozitivelor lor în scopul de a recupera pierderile de productivitate din anii anteriori. În final va exista o dezvoltare diferită în cadrul diverselor sectoare ale economiei: companiile mai mici nu vor avea aceleași șanse ca și cele mari care, câștigând investiții directe străine vor avea posibilitatea să investească în viitorul lor, vor domina piața.

3.2 Informații privind piața construcțiilor

(Sursa: Euroconstruct 2003 and DB Research)

În 2002 creșterea economică în Europa a fost mai mică decât se aștepta, iar industria de construcții a înregistrat un declin. Corelarea PIB și a rezultatelor din construcții în toate regiunile Europei a arătat că atât PIB-ul cât și rezultatele din construcții au înregistrat scăderi. În 19 țări sectorul de construcții înregistrează creșteri la un nivel mai mic decât economia întregă sau datorită slabei performanțe a construcțiilor de locuințe.

Piața europeană a construcțiilor s-a micșorat în 2002 cu 0,2 procente. Pentru 2003 s-a previzionat o stagnare (+0,2%) a industriei de construcții. Previziunile arată o ușoară creștere în sectorul de construcții în 2004 (+0,6%) și în 2005 (+1,8%).

Principalele motive pentru întârzierea recuperării sunt:

- aplatizarea dezvoltării economice mondiale
- procesul de consolidare bugetară pentru toată Europa
- amenințarea creșterii șomajului
- previziunile pesimiste de afaceri și încrederea consumatorului

În cadrul construcției de locuințe declinul a început să scadă către 2004. O revenire a acestui segment de piață este așteptată în 2005 (+1,0%). Cu toate acestea construcțiile de locuințe arată dezvoltarea cea mai puțin favorabilă dintre toate sectoarele de construcții până în 2005. Celelalte tipuri de construcții au răspuns foarte repede la schimbarea situației macroeconomice globale, în principal datorită ajustării descendente pentru facilitățile industriale. Doar în cadrul ingineriei de construcții poate fi observată o dezvoltare pozitivă. Acest sub-sector va înregistra o creștere de 2 procente în 2003, datorită dezvoltării din cadrul noii infrastructuri de transport.

Structura sectorului de construcții este complet diferită în Europa de Vest față de Europa de Est. Industria de construcții din Europa de Vest a avut de suferit în principal datorită dezvoltării slabe a construcțiilor de locuințe, cu o proporție de 45% din cadrul întregului sector de construcții. În Europa de Est industria de construcții este influențată de construcțiile non-rezidențiale cu o proporție de 45%. Construcțiile de locuințe în țările Europei de Est se ridică doar la 23%, ceea ce arată un potențial ridicat în această zonă a construcțiilor.

Date privind situația demografică

Până în 1.000	Austria	Slovenia	Ungaria	Rep. Cehă	Slovacia
Populația	8.110	1.988	9.927	10.222	5.377
Sub 15	16,8	16,1	17,1	16,6	19,8
15 – 29	19,1	22,0	22,6	23,5	24,9
30 – 44	25,0	23,3	20,2	20,1	21,8
45 – 59	18,8	19,6	19,7	18,2	15,4
60 +	20,4	19,0	19,7	18,2	15,4

Sursa: WIIW

Structura pieței de construcții europene

În %	Construcții rezidențiale	Construcții rezidențiale non-	Inginerie civilă
Austria	46	31	23
Spania	46	23	31
Irlanda	57	23	20
Finlanda	36	45	19
Polonia	23	45	32
Republica Cehă	14	48	38
Ungaria	32	41	27

Volumul de construcții în funcție de PIB

in %	2001	2003	2005
Austria	12,2	12,0	12,1
Spania	11,3	12,0	12,1
Irlanda	17,0	14,1	12,5
Finlanda	14,1	13,5	13,7
Polonia	12,5	11,2	12,3
Republica Cehă	10,7	10,9	11,0
Ungaria	11,3	12,4	13,5

Sursa: DB-research

Numărul de locuințe construite, spațiul per locuință

	Locuințe construite 2001/2000	m ² per locuință (spațiu de locuit)	m ² per locuință (spațiu total)
Germania	316.197		
Austria	45.850		91,9 (in medie)
Rep. Cehă	24.759	45,2	96,3 (2000)
Slovacia	12.931	82,5	135,0 (2000)

Sursa: Österr. Kontrollbank AG, Zentralverband Deutsches Baugewerbe

Nu sunt disponibile date pentru toate țările, următoarele tendințe principale pot fi rezumate astfel: spațiul total pentru o locuință se mărește în toate țările aderante, dar și în Austria, dar la o viteză diferită. De exemplu, tendința în Slovacia poate fi explicată printr-o creșterea numărului de una sau două case familiale. Acest lucru este valabil totodată și pentru zonele rurale din alte țări. Spațiul per apartament rămâne stabil la un nivel scăzut în orașele mai mari. Datele arată pentru Germania un alt declin considerabil în anul 2002 cu 289.601 de apartamente terminate (-11,2%).

În timp ce în țările UE există un echilibru între construcția de noi locuințe și renovarea celor vechi, în țările aderante situația este diferită:

În Ungaria, de exemplu, mai mult de 31% din totalul numărului de locuințe sunt mai vechi de 50 de ani, iar o treime din construcțiile noi sunt construcții prefabricate, care necesită și ele renovare. Totuși 25% din construcții sunt realizate încă din argilă. Aceste cifre indică faptul că piața construcțiilor nu se dezvoltă cu adevărat la momentul actual, dar în viitor – o dată cu creșterea nivelului de trai – piața construcțiilor se poate aștepta la o dezvoltare dinamică.

Având în vedere posibilitățile de investiții, ar fi util de luat în considerare în proprietatea cui se

află aceste locuințe:

Comparație internațională a locuințelor din anul 1999:

	Locuințe (in proprietate) locuite	Locuințe private închiriate	Locuințe închiriate în sistem public	Toate locuințele închiriate
Austria	56 %	22 %	19 %	41 %
Slovenia	88 %			12 %
Ungaria	92 %	3 %	5 %	8 %
Slovacia	78 %			5 %
Rep.Cehă	49 %	7 %	24 %	31 %

Sursa: *European Housing Statistics (Ministerul Mediului, Finlanda) 2001*

3.3 Tendințele actuale de dezvoltare în domeniul construcțiilor din diferite țări europene

Tendințele actuale de dezvoltare din cele trei sectoare de construcții (construcții rezidențiale, non-rezidențiale și de inginerie civilă) sunt foarte diferite în aceste țări care sunt acoperite de DB-research. Datorită faptului că acestea nu pot fi rezumate prin simple tabele, în paginile următoare se va încerca descrierea situației pentru fiecare țară.

Germania

Piața de construcții se află în criză: investițiile se află în declin de câțiva ani, însoțite de o reducere a forței de muncă. Numărul angajaților a scăzut în țările vestice cu 35% din 1995 (121.000 de șomeri) și în țările estice, cu 50% (153.000 de șomeri). Construirea de clădiri rezidențiale a înregistrat o scădere cu mai mult de 50% în țările vestice și cu mai mult de 75% în țările estice (din 1997). Acest rezultat este valabil și în scăderea prețurilor și a pieței de contractare pentru materialele de construcții. Autorizațiile de construcție arată o scădere pe viitor a pieței în sectorul rezidențial: autorizațiile de construcție au scăzut în anul 2002 cu 5,8% (în țările vestice – 3,7%, în țările estice – 16,0%); casele pentru o familie au arătat un plus de 0,3%, casele pentru două familii au arătat un minus de 2,8%, iar casele pentru mai multe familii au arătat o scădere de 15,2%.

Austria

Deși după mai mulți ani de recesiune piața de construcții se află acum într-o creștere lentă, sectorul de construcții rezidențiale este considerat în continuare slab. Discuția care se poartă pe marginea volumului de autorizații de construcții din Austria și reducerea acestora în Germania, sugerează un impact viitor negativ asupra pieței de construcții rezidențiale în viitorul apropiat.

Spania

Dezvoltarea dinamică s-a mutat de la sectorul rezidențial la sectorul de construcții civile, parțial din cauza măsurilor de co-finanțare ale UE din cadrul Fondurilor Structurale.

Irlanda

Datorită populației în creștere, sectorul construcțiilor rezidențiale are o cotă de piață de aproximativ 57%. Dar din anul 2001 toate sectoarele înregistrează un declin.

Finlanda

Construcțiile civile și construcțiile rezidențiale au început să crească numeric în anul 2002, aceeași tendință se așteaptă și pentru construcțiile non-rezidențiale în anul 2004. Previziunile sunt optimiste pentru toate sectoarele.

Polonia

Sectorul construcțiilor rezidențiale are o cotă de piață de doar 23%. În toate sectoarele se așteaptă o creștere considerabilă, dar în același timp și instabilă. Sectorul construcțiilor civile va avea o subvenționare puternică din partea fondurilor europene (TINA).

Republica Cehă

Sectorul construcțiilor rezidențiale are o cotă de piață de doar 14%, pe când sectorul non-rezidențial înregistrează o cotă de piață în creștere (48%). Previziunile sunt optimiste, deși investițiile în construcțiile private vor crește doar dacă va exista o dezvoltare economică puternică.

Ungaria

Sectorul construcțiilor rezidențiale este mai puternic decât în Polonia sau în Republica Cehă (32 %). Previziunile sunt optimiste, în special în construcțiile civile, dar și construcțiile rezidențiale.

CNIPMMR

Departamentul Proiecte
Str. Victor Eftimiu, nr.5
Parter, Camera 62

www.smeprojects.ro
e-mail: office@smeprojects.ro

Toate aceste tendințe conduc la o piață de construcții europeană care este caracterizată de o competiție foarte puternică, cu prețuri ce stagnează sau în scădere, în special în sectorul construcțiilor rezidențiale. Situația este chiar mai proastă având în vedere amploarea economiei subterane din acest sector. Astfel este foarte dificil să se previzioneze schimbările în cadrul cotei de piață internațională (mărime și rată de creștere). În prezent, exporturile și importurile în domeniul construcțiilor între țările aderante și țările membre ale UE sunt destul de scăzute, astfel că ar putea exista un potențial de piață considerabil pentru activitățile transfrontaliere, și nu doar pentru companiile din țările aderante, dar și pentru țările UE (pentru sectorul de înaltă calitate).

O perspectivă pentru viitor

Sectorul va înregistra o creștere în producția de sisteme modulare (automatizare), dar și o creștere în comerțul electronic. Volumul posibil al reducerilor de cost ar putea ajunge la 15 – 20%. Lucrările de renovare vor înregistra o cotă de piață în creștere, luând în considerare lucrările necesare în acest domeniu determinate de către Tratatul de la Kyoto (reducerea dioxidului de carbon), conducând la investiții în noile sisteme de încălzire și la o mai bună izolare a clădirilor. Cota de finanțare privată a construcțiilor civile va înregistra o creștere, iar competiția va deveni mult mai puternică, în special în sectorul de profil datorită lărgirii UE. Dezvoltarea demografică va determina o scădere a activității în sectorul construcțiilor rezidențiale.

3.3 Ofertele publice

Internaționalizarea ofertelor publice ar putea avea efect asupra întreprinderilor de construcții mai mari, datorită faptului că acestea sunt mai puternice din punctul de vedere al competiției prețurilor decât firmele mici, iar totodată pot îndeplini mai bine cerințele referitoare la capacitate.

Directiva pentru ofertele publice, relevantă în special pentru cele mai mari, va schimba practicile din domeniul ofertelor publice anterioare. Pragul necesar pentru ofertele publice va fi adaptat la valorile europene respective.

Informațiile despre anunțurile publice pentru oferte (care trebuie să fie anunțate în mod public) pot fi găsite în:

- băncile de date europene (TED - Tender Electronic Daily)
- Monitorul Oficial European al UE

- Informații în avans despre anunțurile pentru ofertele publice oferite de UE
- În mass-media națională sau regională

Țintele directivei sunt următoarele

- Obligația autorității contractante de a oferi informații în avans despre toate contractele de furnizare planificate care depășesc pragurile de valoare
- Obligația de a oferi motivele pentru fiecare anunț pentru oferte publice
- Obligația autorității contractante de a întări modul de aplicare a standardelor europene
- Comenzile care depășesc valorile pragurilor trebuie să fie ținute în cadrul Uniunii Europene lărgite (de 25 de țări)
- Măsurile legale împotriva oricăror tipuri de discriminări ale ofertanților.

Criterii de eligibilitate

- În mod exclusiv criteriul prețului cel mai scăzut
- Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere al unor diferiți termeni (prețul, termenul de livrare, costurile de instalare, profitabilitatea, calitatea, design-ul, garanția, valoarea tehnică, service-ul și ajutorul din punct de vedere tehnic). Aceste criterii sunt ordonate, de obicei, din punct de vedere al importanței.

4. LIBERA CIRCULAȚIE A BUNURILOR

După intrarea în UE, practic nu vor mai exista frontierele, controalele de rigoare și regulile privind certificatele de origine. Acest lucru înseamnă că bunurile pot fi furnizate și vândute fără nici o barieră de comerț, taxe sau alte restricții precum așteptatul la granițe (vezi mecanismele de tranziție de mai sus).

4.1 Armonizarea impozitelor

Aplicarea corectă a regulilor de impozitare ale UE reprezintă o condiție esențială pentru funcționarea Pieței Unice. Tratatul UE interzice orice discriminare fiscală, care ar putea da – direct sau indirect – un avantaj produselor naționale în fața celor din statele membre. Această situație reclamă o armonizare a impozitelor pe cifra de afaceri, taxe de funcționare și alte forme de taxe indirecte. TVA-ul a fost primul impozit care a fost armonizat.

Piața unică europeană s-a realizat pe data de 1 ianuarie 1993. De la această dată, bunurile, persoanele, serviciile și capitalul pot fi utilizate în

mod liber în cadrul UE. Principalele acorduri asupra TVA aplicabile după această dată sunt:

Pentru persoanele fizice care cumpără bunuri din alte state membre, impozitul de TVA este încasat în țara în care sunt cumpărate bunurile (principiul țării de origine). Aceste persoane pot să se întoarcă acasă cu bunurile cumpărate fără a fi taxate încă o dată.

Pentru comerțul între persoanele juridice din statele membre, TVA-ul este impozitat în statul membru către care sunt transportate bunurile (principiul țării de destinație) la nivelul și în termenii aceluși stat membru. Persoanele juridice care primesc bunurile supun taxa către returnare cu privire la bunurile procurate din alt stat membru. TVA-ul de import aplicat inițial va fi înlocuit cu taxa de achiziție din UE. Exporturile vor fi în continuare scutite de taxa din țara de origine. Taxa de achiziție trebuie achitată autorităților de profil din țara de destinație. Această taxă trebuie plătită de către cumpărător și poate fi declarată ca TVA de consum din punctul celui care datorează taxa, oferind posibilitatea importatorului să primească fondurile ce reprezintă TVA de consum în perioada de pre-plată a TVA ce include taxa pe importuri și achiziții.

Rata de TVA standard minimă este stabilită pentru 15%. Statele membre au, totuși, opțiunea de a aplica una sau două rate mai mici, egale sau mai mari cu 5% pentru o listă limitată de categorii de bunuri și servicii.

Pentru persoanele fizice taxarea bazată pe origine rămâne ca principiu de bază a sistemului comun de TVA, pentru comercializarea de bunuri între persoanele juridice din statele membre rămâne principiul țării de destinație. O condiție pentru scutirea de taxe intra-comunitară o reprezintă numărul de identificare TVA.

Numărul de identificare TVA urmărește să asigure faptul că reglementările de TVA cu privire la bunurile furnizate și transportate în UE sunt aplicate corect. Numărul de identificare TVA al furnizorului trebuie să fie inclus pe toate facturile. Autoritățile din domeniu sunt responsabile pentru atribuirea acestor numere de TVA.

Pentru exportatori, doar exporturile către alt stat membru al UE vor fi scutite de taxe în funcție de cota cumpărătorului conform numărului de identificare a TVA-ului atribuit acestuia. Validitatea numărului de identificare TVA a cumpărătorului trebuie să fie verificat de către furnizor.

Furnizarea de bunuri de către un comerciant (înregistrat ca plătitor de TVA) într-un

stat membru UE către alt comerciant aflat în aceeași situație din alt stat membru UE va fi considerată în mod normal ca o furnizare de bunuri intra-comunitare. Un comerciant înregistrat ca plătitor de TVA ar putea aplica rata zero de TVA pentru furnizarea de bunuri pentru un client din alt stat membru UE dacă:

- Clientul este înregistrat pentru TVA într-un alt stat membru UE
- Numărul de înregistrare TVA al clientului se obține și se reține în înregistrările furnizorului
- Furnizorul trebuie să menționeze pe factură „rata zero de TVA intra-comunitară”
- Bunurile sunt distribuite sau transportate către acel stat membru UE
- Furnizorul trebuie să adnoteze pe factura de vânzare numărul de înregistrare TVA al clientului său.

În sectorul construcțiilor aceste reglementări vor trebui aplicate dacă o companie importă sau exportă materiale de construcții. Lucrarea de construcții în sine se taxează în țara de destinație.

4.2 Standardizarea europeană

Scopul urmărit de standardizarea europeană îl reprezintă armonizarea normelor din toată Europa pentru a facilita schimbul de bunuri și servicii prin eliminarea barierelor de comerț care pot să apară din diferite cerințe tehnice. CEN, organizarea de standardizare multisectorială a Europei, are datoria de a reglementa normele care se pretează cerințelor de siguranță de bază din cadrul directivelor: de exemplu, directiva pentru materialele de construcții stabilește cerințele de siguranță de bază, iar normele definesc modul tehnic de a îndeplini cerințele de siguranță.

Dacă un anumit produs îndeplinește cerințele stabilite printr-o reglementare, antreprenorul poate obține o marcă CE pentru acest produs special (după trecerea de o procedură de certificare), iar apoi produsul poate fi lansat pe piața UE. Totuși ar putea exista cerințe naționale pentru permiterea utilizării acestor produse. Oricine pretinde conformitate și adăugiri la o marcă CE fără a pregăti o documentație tehnică sau fără a adera la directivă în orice aspect, riscă să fie amendat, o interdicție în vânzarea produsului său, dacă nu chiar o anulare a livrării inițiale.

Istoric

- 1971 Publicarea „Directivei Consiliului asupra procedurilor de coordonare pentru arbitrajul public pentru contractele de lucrări” (Directiva pentru lucrări publice)
- 1988 Publicarea „Directivei Consiliului asupra armonizării de legi, regulamente și clauze publice ale statelor membre referitoare la produsele din domeniul construcțiilor” (Directiva produselor din domeniul construcțiilor)
- 1990 Mandatarea CEN pentru a stabili EUROCODURILE ca pre-standarde (ENV)
- 1998 Începutul transformării pre-standardelor în norme finale

Situația prezentă

EUROCODUL 0 - Principii ale structurilor de planificare

EUROCODUL 1 - Acțiuni asupra structurilor

EUROCODUL 2 - Proiectarea structurilor din beton

EUROCODUL 3 - Proiectarea structurilor din oțel

EUROCODUL 4 - Proiectarea structurilor compuse din oțel și beton

EUROCODUL 5 - Proiectarea structurilor din lemn

EUROCODUL 6 - Proiectarea structurilor din zidărie

EUROCODUL 7 - Proiectarea geotehnică

EUROCODUL 8 - Elaborarea prevederilor pentru rezistența la cutremure a structurilor

Adresat institutului național de standardizare, inclusiv persoanei responsabile pentru sectorul construcțiilor.

5. LIBERA CIRCULAȚIE A PERSOANELOR

Alegerea liberă a zonei de lucru

Principiul liberei circulații a persoanelor dă posibilitatea fiecărui angajat care este cetățean al unui stat membru UE de a alege zona în care să lucreze din orice stat membru în concordanță cu principiul egalității de tratament. Scopul îl reprezintă crearea unei piețe de muncă transfrontaliere. Cetățenii UE pot să lucreze acum în orice stat membru fără să le trebuiască un permis de muncă. Salariile și celelalte condiții de muncă trebuie să fie aceleași pentru toți angajații. Reglementările de securitate socială asigură faptul că angajații ce lucrează într-un alt stat membru al UE pot să cumuleze funcțiile obținute acolo, fără a pierde nici una dintre ele. Vezi perioadele de tranziție.

Începerea unei afaceri

Libertatea de a începe o afacere este dată acelor care urmăresc acte de comerț și liber

profesioniștilor pentru a fi activi din punct de vedere comercial pe tot spațiul UE. Un alt cetățean dintr-un alt stat membru al UE trebuie să fie tratat la fel cu un cetățean din țara respectivă. Deja nu mai există restricții între cele 15 țări ale UE și țările aderente.

Sistemul calificărilor profesionale variază de la un stat al UE la altul. Recunoașterea calificărilor/certificărilor profesionale de competență reprezintă în mod consecvent o condiție de bază pentru libera circulație a persoanelor. Recunoașterea calificărilor profesionale, pentru multe profesii, este reglementată în directive. În mod normal, o persoană care are calitatea de antreprenor sau conduce o firmă pe o perioadă mai mare de 6 ani este calificată pentru tratament egal în orice țară UE fără a fi nevoită să treacă examenele naționale de tip Master. (În Austria, de aceste probleme se ocupă Ministerul Economiei și Muncii). Se pot obține informații în legătură cu înregistrarea unei firme de la ministerul menționat mai sus sau de la toate camerele economice regionale din Austria ori de la camerele de profil din Germania. În această țară, precondiția pentru conducerea unei afaceri proprii din domeniul construcțiilor era o înregistrare înainte de începerea activității propriu-zise.

Astfel, pentru înregistrare este responsabilă camera de profil din districtul în care va fi prestată activitatea pentru prima dată sau în mod constant. Curtea de Justiție a UE a decis recent că această înregistrare nu este în conformitate cu legea pieței unice. În plus există cerințe de înregistrare pentru autoritățile din domeniul asigurărilor și taxelor sociale.

6. LIBERA CIRCULAȚIE A SERVICIILOR

Această libertate garantează faptul că toate persoanele sau firmele au posibilități egale de a oferi servicii în cadrul unei țări, dar și peste hotare. Fiecare antreprenor are libertatea să-și trimită angajații să presteze servicii în alt stat membru cu condiția ca el să respecte reglementările legale în vigoare din țara gazdă (salariu minim, concediile minime etc.). Dar, în principiu, antreprenorilor și angajaților lor nu li se pot cere să plătească contribuțiile pentru asigurările sociale și la fondurile de pensii încă o dată. Vezi perioadele de tranziție.

CNIPMMR

Departamentul Proiecte
Str. Victor Eftimiu, nr.5
Parter, Camera 62

www.smeprojects.ro

e-mail: office@smeprojects.ro

Oportunități și amenințări pentru IMM-urile din sectorul de construcții (din cadrul țărilor aderante într-o Uniune Europeană lărgită):

Sectorul de construcții din cadrul țărilor aderante se confruntă cu cerințe extraordinare în anul 2003:

- ✓ Mai există doar un singur an pentru pregătirile accelerate până la aderarea la UE (Modernizarea Legii Achizițiilor Publice, modernizarea Legii construcției mediului, trainingul avansat pentru

- cunoștințele în domeniul ofertării publice cu ajutorul serviciilor de consultanță);
- ✓ Din ianuarie 2004, procedura de achiziție din țările aderante este deschisă în mod nerestricționat țărilor membre UE – competiția devine mai acerbă;
- ✓ Problemele în legătură cu autorizarea, reglementările, administrația și pregătirea în sectorul construcțiilor vor trebui rezolvate;
- ✓ Trebuie să fie stabilită piața serviciilor de inginerie (planificare, construcție, managementul de proiect);
- ✓ Dezvoltarea de noi scheme de finanțare precum Parteneriatul Public-Privat (PPP)

Întreprinderile Mici

O rețea locală bună, duce la creșterea nivelului de cunoaștere a clienților	Nu există un nivel suficient de cunoaștere
Punerea accentului pe calitate și serviciu Specializarea	Nu există un profil optim pentru performanță
Dezvoltarea comercială pentru firmele apropiate de granițe	O formă de competiție externă pentru firmele apropiate de granițe

Specialiștii de profil

Contacte bune pentru arhitecții străini și companiile de construcții asemănătoare	Numărul crescut de companii din propria zonă
Asigură informații despre ofertanți	Forță de muncă angajată echilibrată
Extinderea pieței	Presiunea prețului
Dezvoltarea structurilor de cost optime	
Specializarea pe tipuri și mărimi de obiecte	

7 ÎNTREBĂRI

Pentru a defini șansele și riscurile afacerilor și pentru a trage concluziile corecte, pentru a răspunde cât mai precis la mai multe întrebări, trebuie să avem în vedere:

- Analiza unei firme proprii și poziția sa în mediul competitiv,
- Scopurile de dezvoltare,
- Strategiile și măsurile adecvate.

Întrebările adecvate, pentru analiza firmei sau competiției, pot fi, de exemplu:

- Ce tipuri de produse/servicii oferim noi?
- Cu ce ne evidențiem noi în mod deosebit?
- Ce tipuri de rezultate obținem și cu ce tipuri de produse?
- Cu ce tipuri de grupuri de clienți intrăm în contact?
- Prin intermediul cărui grup de clienți obținem rezultatele?
- Care este piața noastră?
- De ce ne limităm la această piață?

- Ce tipuri de avantaje și dezavantaje are locația noastră?
- Care sunt competitorii noștri cei mai puternici, din punct de vedere al capitalului și al vânzărilor?
- Care dintre competitorii noștri sunt cei mai inovativi?
- Care sunt cele punctele noastre tari și punctele slabe?
- Care instrumente de planificare și control ne sunt disponibile?
- Ce acuratețe a avut pre-calculația în comparație cu post-calculația?

Pot fi date întrebări pentru scopurile de dezvoltare:

- Care sunt punctele noastre tari evidente pe care le putem vinde clienților în mod deosebit și care ne pot scoate în mod clar în evidență față de concurenții noștri?
- De ce ar alege un client produsul nostru chiar dacă distanța ar fi mai mare?
- Ce avantaje avem prin livrările la export față de grupul țintă anterior?

- Ce avantaje avem dacă dorim să intrăm în cadrul unor noi grupuri țintă sau rețele de livrare?
- Ce costuri adiționale apar, dacă prestăm serviciile noastre către un client aflat la o distanță mai mare?
- Căror grupuri țintă dorim să ne adresăm mai intens/în mod special/în mod exclusiv?
- Ce produse sau grupe de produse ar trebui să susținem/lansăm pe viitor?
- Ce performanțe ale serviciului ar trebui să le îmbunătățim?
- Ce activități de marketing pot influența vânzările noastre foarte mult?

Întrebările pentru definirea măsurilor și strategiilor adecvate sunt, de exemplu:

- ❖ ce trebuie să facem pentru a ne atinge scopurile stabilite în următoarele domenii (ca exemplu):
 - relațiile cu clienții
 - sortimentele de produse oferite
 - performanța serviciului
 - structura costului
 - planificarea și controlul
- ❖ Cine este responsabil pentru executarea măsurilor luate?
- ❖ Căror termene trebuie să le acordăm atenție mai mare pentru măsurile separate?
- ❖ Cine este responsabil pentru coordonarea și controlul măsurilor specificate?

Adrese și persoane de contact:

Wirtschaftskammer Austria

Wiedner Hauptstr. 63
A-1045 Vienna
Tel: ++43 (0)590 900 - 0
Internet: <http://portal.wko.at>

Geschäftsstelle Bau

Wirtschaftskammer Austria

Münzgasse 6
1030 Wie
Tel.: (0043-1) 718 37 37
Fax: (0043-1) 718 37 37 – 22
Email: innung@bau.or.at
Internet: <http://www.bi.bau.or.at/main>

Deutscher Industrie- und Handelskammertag

InfoCenter

Breite Strasse 29
10178 Berlin
Hotline ++49 (0)30 20308-1619
Fax ++49 (0)30 20308-1616
E-Mail infocenter@berlin.dihk.de

Zentralverband des Deutschen Handwerks

Mohrenstraße 20/21
10117 Berlin
Tel.: ++49 (0)30 / 206 19 - 0
E-Mail (Allgemein): info@zdh.de

Zentralverband des Deutschen Baugewerbes e.V.

Kronenstraße 55 – 58
10117 Berlin
Tel. ++49 (0)30/ 203 14-0
Fax: ++49 (0)30/ 203 14-419
E-Mail: bau@zdb.de, www.zdb.de

FIEC Verband der Europäischen Bauwirtschaft

Avenue Louise 66
B-1050 Bruxelles
Tel +32 2 514 55 35
Fax: +32 2 511 02 76
E-mail: info@fieco.org

UEAPME, European Association of Craft, Small and Medium-Sized

Enterprises

Rue Jacques de Lalaing 4
B-1040 Brussels
Tel.: +32 2 230 75 99
Fax: +32 2 230 78 61
E-mail: ueapme@euronet.be

NORMAPME

Rue Jacques de Lalaing 4
B-1040 Brussels
Tel: ++32(0)2-282 05 30
Fax: ++32(0)2-282 05 35
E-mail: inof@normapme.com

Comitetul European pentru Standardizare

CEN Management Centre
36, rue de Stassart
B-1050 Brussels
Tel: + 32 2 550 08 11
Fax: + 32 2 550 08 19
E-mail: infodesk@cenorm.be

EUROCAMERELE

Rue Archimède 5
B-1000 Brussels
(Belgium)
Tel: (+32-2) 282.08.50
Fax: (+32-2) 230.00.38 / 280 01 91
E-mail: eurochambres@eurochambres.be

Content:

Dr. Andreas Henkel
Departamentul de Economie Politica
Camera Economica Federala Austriaca
Wiedner Hauptstr. 63
1045 Wien
Tel. +43/(0)5 90 900-3276
Fax. +43/(0)5 90 900-258
E-mail: andreas.henkel@wko.at

CNIPMMR

Departamentul Proiecte
Str. Victor Eftimiu, nr.5
Parter, Camera 62

www.smeprojects.ro
e-mail: office@smeprojects.ro

